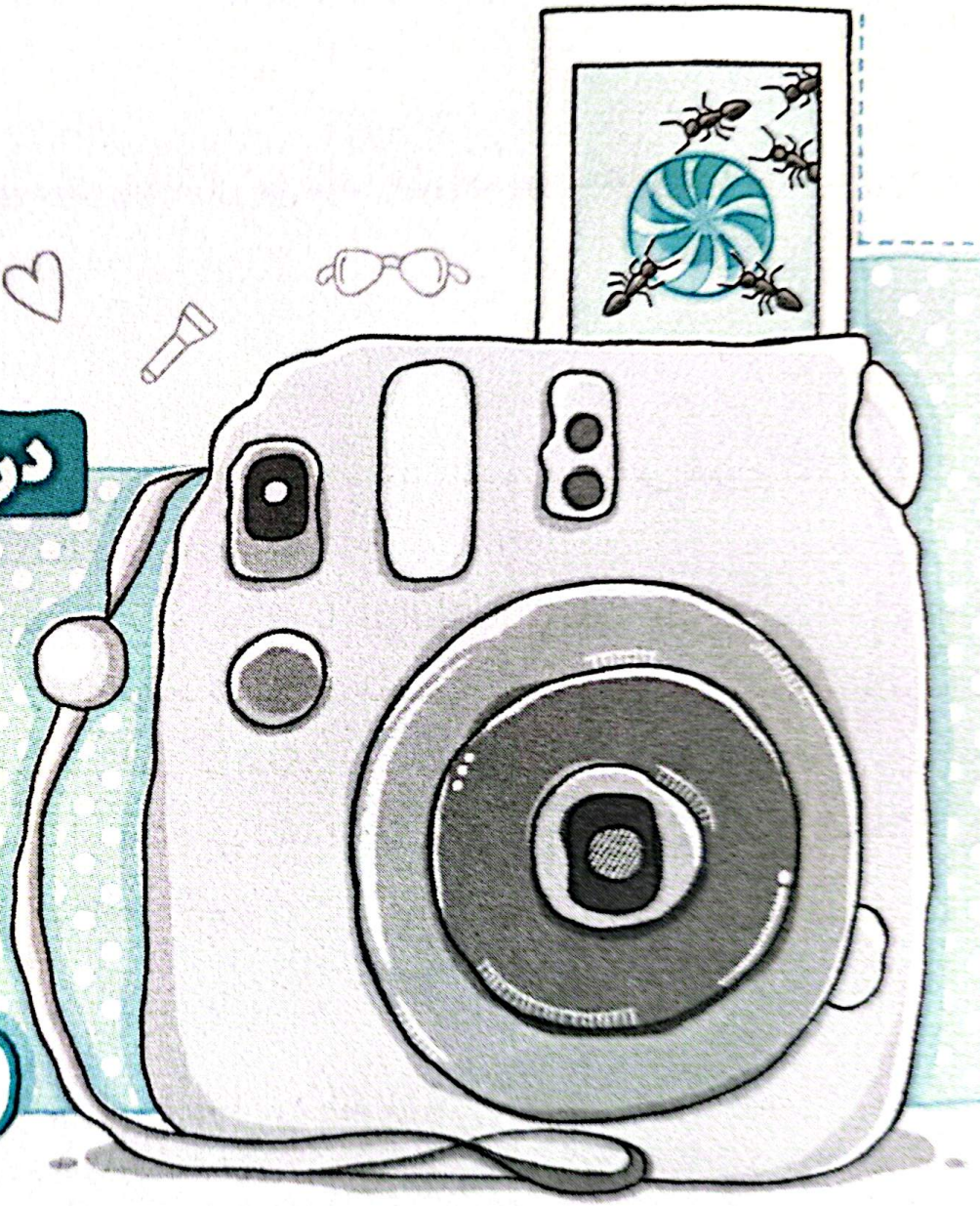
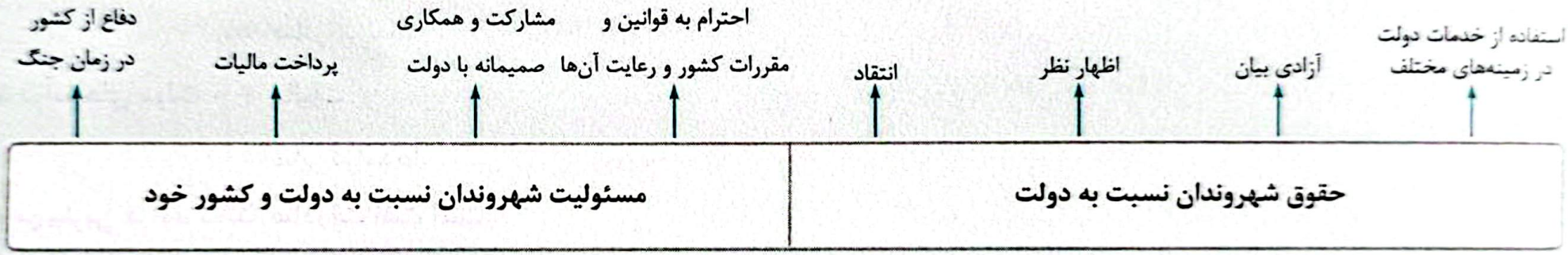
درس ۴

وظایف دولت

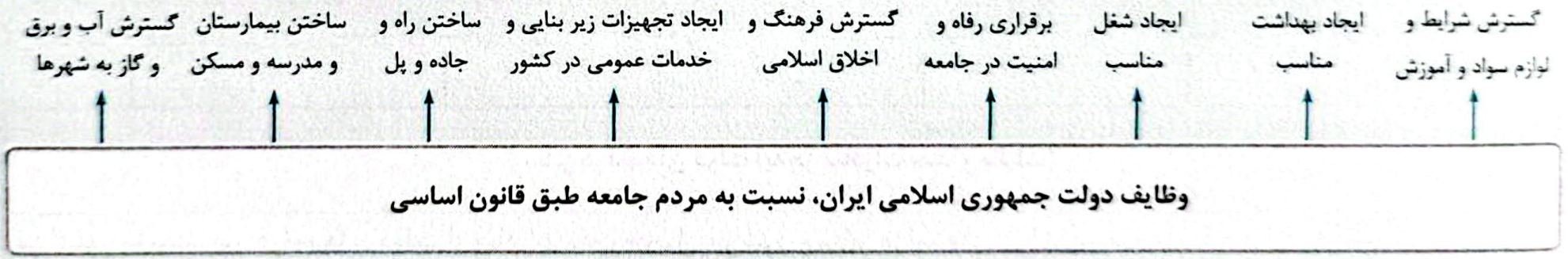

دولت و شهروندان

- منظور از شهروندان اتباع یک کشوراند.
- **شهروند ایران کیست؟** ⇦ همهٔ کسانی که تابعیت دولت جمهوری اسلامی ایران را دارند، چه شهری و روستایی و چه عشایر، چه داخل کشور زندگی کنند و چه خارج از کشور، شهروند ایران هستند.
- شهروندان در رابطه با دولت حقوق و مسئولیت‌هایی دارند.

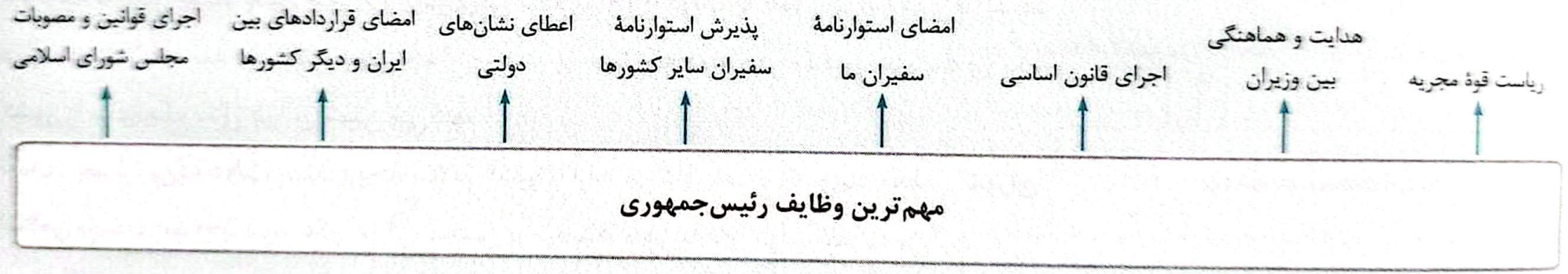

وظایف دولت

وظایف دولت

- اجرای قوانین و مصوبات مجلس (پس از تصویب مجلس شورای اسلامی) از وظایف مهم دولت است.
- رئیس‌جمهور وزیران را **هدایت** و بین آن‌ها **هماهنگی** برقرار می‌کند.

نکته» هر سفیری که از کشورهای همسایه یا کشورهای دیگر وارد ایران می‌شود، رئیس‌جمهور **استوارنامهٔ** او را امضا می‌کند و آن شخص سفیر آن کشور می‌شود.

دولت و مجلس

- یکی از کارهای دولت **تنظیم لایحه** در امور مختلف است.
- **لایحه چیست؟** ⇦ برنامه‌ای که از طرف دولت به مجلس شورای اسلامی داده و بعد از تصویب مجلس شورای اسلامی در کشور اجرا می‌شود.
- نمایندگان مجلس شورای اسلامی بر فعالیت‌های دولت نظارت می‌کنند.
- نمایندگان مجلس شورای اسلامی چگونه بر فعالیت دولت نظارت دارند؟ ⇦ با حق سؤال از وزیران، رئیس‌جمهور و استیضاح آن‌ها.
- **چگونگی سؤال از عملکرد رئیس‌جمهور یا هر یک از وزیران توسط نمایندگان مجلس:** نمایندگان مجلس شورای اسلامی وزیر و رئیس‌جمهور را در مجلس حاضر می‌کنند و از آن‌ها سؤالاتشان را می‌پرسند. گاهی نیز ممکن است مجلس وزیری را استیضاح کند.
- **استیضاح وزیران یعنی چه؟** ⇦ وقتی نمایندگان وزیری را استیضاح می‌کنند، او باید در مجلس حاضر شود و دربارهٔ موضوع موردنظر نمایندگان توضیح دهد. سپس باید دوباره برای ادامهٔ کار از مجلس رأی اعتماد بگیرد.

CamScanner

درآمدها و هزینه‌های دولت

هزینه‌ها

هزینه یعنی خرج‌نمودن پول. دولت برای انجام امور گوناگونی که بر عهده دارد باید پول‌هایی را هزینه (خرج) کند.

آموزش و پرورش — بهداشت — اوقات فراغت — ساخت پل — حفاظت از محیط زیست — مسکن — ساخت جاده — کشاورزی — صنعت — ساخت فرودگاه — ساخت نیروگاه برق

دولت در چه زمینه‌ها و فعالیت‌هایی هزینه می‌کند؟

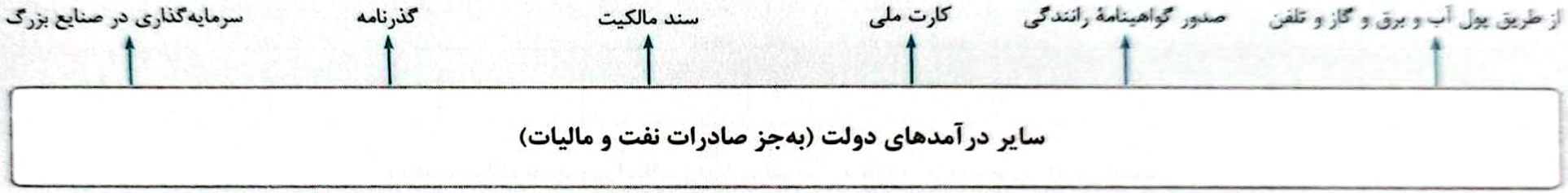
- هزینه‌های آموزش و پرورش برای دولت
  - ساختن مدرسه و ادارهٔ آن
  - پرداخت هزینهٔ آب و برق و دستمزد و حقوق معلمان و...
  - تهیه و تولید کتاب‌های درسی

درآمدها

- درآمدهای دولت
  - صادرات نفت
  - مالیات
  - سایر درآمدها

CamScanner

- مهم‌ترین درآمد دولت **صادرات نفت** است.
- مالیات چیست؟ ⬅ بخشی از درآمد دولت از راه **مالیات** است و طبق قانون، پولی که **افراد** و **مؤسسات** برای ادارهٔ امور کشور به دولت می‌پردازند تا در جهت ادارهٔ امور کشور مورد استفاده قرار گیرد، مالیات نامیده می‌شود.

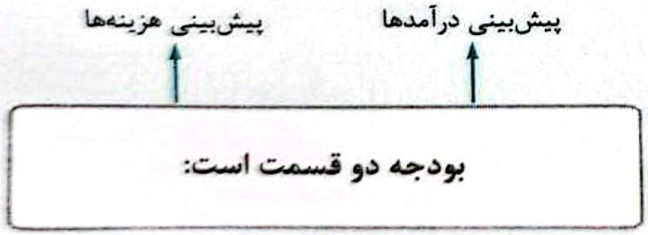

- در کشور ما بیشترین درآمدهای دولت از صادرات نفت حاصل می‌شود و سایر درآمدهای دولت در مقایسه با موارد دیگر کوچک‌تر است.

توجه ⬅ ما باید سعی کنیم با رشد علم و فناوری کشورمان را از اتکا به صادرات نفتی مستقل کنیم زیرا وابستگی اقتصاد کشور به فروش نفت باعث می‌شود خیلی راحت با کاهش قیمت نفت در بازار جهانی اقتصاد کشور دچار آسیب شود که این موضوع می‌تواند ابزاری برای کشورهای استعمارگر باشد.

بودجه

- بودجه به زبان ساده یعنی چه؟ ⬅ پیش‌بینی دخل و خرج دولت یا همان درآمدها و هزینه‌ها.
- بودجه یا لایحهٔ بودجهٔ دولت یعنی چه؟ ⬅ سندی است که دولت درآمدها و هزینه‌های یک کشور را برای یک سال در آن معین می‌کند.

نکته ⬅ بعد از این‌که **دولت**، سند بودجهٔ سالانهٔ کشور را ارائه می‌کند، باید به **تصویب مجلس شورای اسلامی** برسد و بعد اجرا شود. علاوه بر آن، مجلس بر درآمدها و هزینه‌های دولت نظارت می‌کند.

CamScanner

نکته» بعضی از کارهایی که ما در زندگی روزمره انجام می‌دهیم به کار وزارتخانه‌های مختلف ارتباط دارد مانند:

- درس‌خواندن در مدرسه ← وزارت آموزش و پرورش
- استفاده از اتوبان‌ها و جاده‌ها ← وزارت راه و شهرسازی
- رفتن به سینما و کتابخانه ← وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی
- مراجعه به پزشک و بیمارستان ← وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی
- مصرف آب و برق ← وزارت نیرو

CamScanner

پرسش‌های درس چهارم

۱ پاسخ درست را مشخص کنید.

۱ به کسانی که تابعیت دولت یک کشور را از هر نظر دارند، چه می‌گویند؟

الف: شهروند ب: مهاجر ج: تابع د: همشهری

۲ نمایندهٔ هر کشوری که رئیس‌جمهور استوارنامهٔ وی را امضا کند، چه نام دارد؟

الف: شهروند ب: سفیر ج: کنسول د: کاردار

۳ به هزینه‌هایی که افراد و مؤسسات به دولت می‌پردازند، چه می‌گویند؟

الف: یارانه ب: حقوق ج: مالیات د: بودجه

۴ پیش‌بینی دخل و خرج دولت یا همان درآمدها و هزینه‌ها یعنی چه؟

الف: مالیات ب: بودجه ج: درآمد د: سرانهٔ ناخالص

۵ مالیات پرداختی در چه اموری خرج می‌شود؟

الف: امور شخصی ب: امور موردنیاز ج: ادارهٔ امور کشور د: ادارهٔ امور خدماتی

۶ مهم‌ترین منبع درآمد دولت در کشور ما از چه طریقی است؟

الف: مالیات ب: واردات و صادرات ج: کشاورزی د: نفت

۷ اعطای نشان‌های دولتی توسط چه کسی انجام می‌شود؟

الف: رهبر ب: مجلس ج: رئیس‌جمهور د: وزارت ارشاد اسلامی

۸ به برنامه‌ای که از طرف دولت به مجلس، جهت تصویب ارائه می‌شود، چه می‌گویند؟

الف: بودجه ب: متمم ج: لایحه د: استوارنامه

۹ چه کسانی بر فعالیت‌های دولت و وزیران نظارت دارند؟

الف: رهبری ب: رئیس‌جمهور ج: نمایندگان مجلس شورای اسلامی د: شورای نگهبان

۲ جاهای خالی را با کلمات مناسب کامل کنید.

۱ به همهٔ کسانی که تابعیت دولت یک کشور را دارند ..... می‌گویند.

۲ وزیران توسط ..... هدایت و هماهنگ می‌شوند.

۳ بخشی از درآمد دولت توسط ..... تأمین می‌شود.

۴ سند بودجهٔ سالانه توسط ..... ارائه می‌شود.

۵ درآمدهای دولت شامل سایر درآمدها، مالیات و ..... است.

۶ بر کار وزیران و دولت ..... نظارت دارند.

۷ سند بودجهٔ ارائه‌شده، توسط ..... تصویب می‌شود.

CamScanner

۳ جملات درست و نادرست را مشخص کنید.

	درست	نادرست
۱ مالیات‌های دریافتی دولت در ادارهٔ امور کشور به مصرف می‌رسد.	○	○
۲ به پیش‌بینی دخل و خرج، درآمد می‌گویند.	○	○
۳ استوارنامهٔ سفیران کشور ما توسط رئیس‌جمهور امضا می‌شود.	○	○
۴ تنظیم لایحه توسط مجلس انجام می‌شود.	○	○
۵ از وظایف مهم دولت، بهداشت مناسب برای شهروندانش است.	○	○

۴ با فلش وصل کنید.

۱ بودجه ○	○ صدور گواهینامه
۲ ارائهٔ استوارنامه توسط ○	○ سند بودجهٔ دولت برای یک سال آینده
۳ امضای استوارنامه توسط ○	○ پیش‌بینی دخل و خرج‌ها
۴ لایحهٔ بودجه ○	○ صادرات نفت
۵ از منابع درآمدی دولت ○	○ سفیر
۶ سایر درآمدها ○	○ رئیس‌جمهور

۵ به پرسش‌های زیر پاسخ تشریحی دهید.

۱ شهروند کیست؟

۲ حقوق شهروندان نسبت به دولت را ذکر کنید.

۳ مسئولیت شهروندان نسبت به دولت چیست؟

۴ لایحه چیست؟

۵ نمایندگان مجلس شورای اسلامی چگونه بر کار دولت و وزیران نظارت دارند؟

۶ بودجه یا لایحهٔ بودجهٔ دولت یعنی چه؟

۷ بودجه چند قسمت دارد؟ نام ببرید.

۸ مالیات چیست؟

۹ هزینه‌های دولت در چه زمینه‌هایی است؟ هفت مورد بیان کنید.

۱۰ چهار مورد از سایر درآمدهای دولت را نام ببرید.

۱۱ هزینه‌های آموزش و پرورش را برای دولت بنویسید.

۱۲ طبق قانون اساسی، پنج مورد از وظایف دولت را نسبت به جامعه بیان کنید.

۱۳ سؤال از وزیر و رئیس‌جمهور یعنی چه؟ توضیح دهید.

۱۴ درآمدهای دولت را نام ببرید.

۶ جدول زیر را با توجه به سؤال‌های داده‌شده کامل کنید.

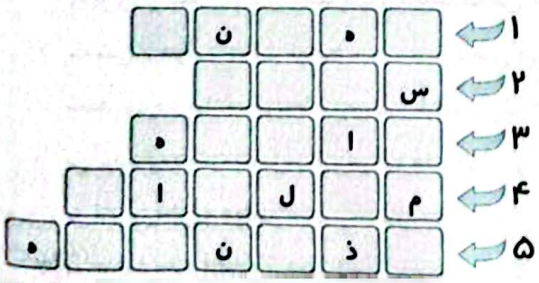
۱ به همهٔ کسانی که در هر نقطه از کشورمان تابعیت دولت جمهوری اسلامی را دارند ..... می‌گویند.

۲ به نمایندهٔ سایر کشورها که رئیس‌جمهور استوارنامهٔ آن‌ها را امضا می‌کند ..... می‌گویند.

۳ برنامه‌ای که از طرف دولت به مجلس جهت تصویب ارائه می‌شود ..... نام دارد.

۴ یکی از درآمدهای دولت به غیر از نفت ..... می‌باشد.

۵ صدور ..... از جمله سایر درآمدهای دولت است.

CamScanner